

El públic dels museus: tres exemples

pressupost de 100 milions que es destina quasi bé tot a restaurar l'edifici. Encara que pugi semblar una quantitat considerable, si tenim en compte la magnitud i la importància del projecte i la comparem amb el pressupost d'altres museus, la xifra és irrisòria.

Per mitjà del cens s'ha anat revelant l'existència d'un petit grup de museus, citats en els diferents apartats d'aquest resum. Són aquells que tenen més serveis, un pressupost raonable i personal remunerat (sempre insuficient), estan gestionats per una fundació pública municipal o directament per una institució pública i estan situats en poblacions mitges-grans. Aquest grup, pel cap alt, està compost per 20 museus i, si hi afegim alguns que en aquests moments estan infradotats i són poc dinàmics, però que, per les seves col·leccions i situació geogràfica, han d'adquirir un paper més actiu en el mapa dels museus d'aquest cens (ex. Museus de Martorell, Comarcal de Manresa i Episcopal de Vic), dóna un total entorn dels 30 museus pròpiament dits. La resta, seria millor considerar-los com a sales d'exposició permanent que no pas com a museus.

És evident que amb les dades que hem anat donant no es descobreix res de nou; tan sols confirma el que molts sabien o intuïen, però sí que pot ajudar, una vegada acabat el cens, a fer una radiografia precisa de la situació actual per planificar millor les actuacions del futur.

NOTES

- 1) Dades extretes de *Xifres de Catalunya*, Diputació de Barcelona, Barcelona, 1987.
- 2) La recent aparició de l'opuscle de documentació de museus dedicat a l'Arqueologia pot aclarir i facilitar aquest tema. Gabriel Alcalde i altres, *Arqueologia*, Generalitat de Catalunya, Barcelona, 1988.
- 3) Ens referim a la fitxa normalitzada del llibre: E. Porta i altres, *Sistema de documentació per Museus*, Generalitat de Catalunya, Barcelona, 1982.
- 4) Manuel Bonafacia, «El museu Episcopal, un centre de categoria amb poques condicions», *El nou 9*, 23 de març de 1989, p. 3.
- 5) Les dades dels pressupostos són dels anys 1987 i 1988.

DANIEL SOLÉ I LLADÓS

Conservador de la Secció Tècnica de Museus de la Diputació de Barcelona.

D'entre els museus de la província de Barcelona, n'hi ha pocs que portin un registre exhaustiu de les seves visites. D'aquest grup hem triat, per fer l'estudi de públic, tres museus que per les seves característiques poden servir, si més no, de model dels diferents tipus de museus.

A) Museus de l'Àrea Metropolitana: 1) Museu Municipal de Badalona; 2) Museu Torre Balldovina de Santa Coloma de Gramenet.

B) Museu Comarcal: Museu Comarcal del Maresme (Mataró).

El període de temps escollit per fer l'estudi ha estat el curs escolar 1988-89.

Museu Municipal de Badalona. Durant aquest període ha tingut 40.914 visitants, dels quals 11.357 han visitat l'exposició permanent, 20.332 altres exposicions i actes (en aquest apartat es recull un seguit d'actes que tenen lloc a les sales del museu, però que no són propis d'ell), 343 l'arxiu i 8.882 han estat visites col·lectives.

Museu Torre Balldovina. Nombre total de visitants 16.732, dels quals 7.511 han estat a l'exposició permanent, 5.117 a altres exposicions, 44 a l'arxiu i 4.060 visites col·lectives.

Museu Comarcal del Maresme. Total de visitants durant el període estudiat 29.899, dels quals 20.443 han estat al muntatge permanent i a les exposicions temporals i 9.456 visites col·lectives.

VISITES COL·LECTIVES

En aquest estudi, ens centrem bàsicament en les visites col·lectives, de les quals es porta un registre molt més precís que de les individuals, fet que ens permet disposar de dades més àmplies.

Dins de les visites col·lectives, el gruix més important és el relatiu a les escoles d'EGB, que poden arribar, segons els casos, fins al 91,33% al Museu de Santa Coloma de Gramenet, 62,81% a Mataró, i 61,64% a Badalona.

Cal tenir en compte que el nombre de visitants del museu es pot ampliar en funció de l'oferta d'exposicions temporals que es porten a terme.

Quan es passa ja a estudis superiors, és a dir, alumnes de BUP i FP, ens trobem amb una forta davallada en el nombre de visitants als museus, i, així, a Santa Coloma només constitueixen el 6,33% del total de visites col·lectives, a Mataró el 15,34% i a Badalona el 20,51%.

Algunes de les causes d'aquest descens poden ser: el coneixement anterior del museu local, una programació escolar molt més densa, una metodologia diferent en la qual l'alumne ha de treballar més en el camp de l'abstracte que en el terreny del concret...

El treball que s'està portant a terme en aquests tres museus ens permet apuntar una sèrie de trets diferencials:

1. Museu Municipal de Badalona. Museu urbà d'una ciutat de les rodalies de Barcelona que rep molt directament la influència de la gran ciutat.
2. Museu Torre Balldovina (Santa Coloma de Gramenet). El seu desenvolupament ha estat de caire local, malgrat la proximitat de Barcelona.
3. Museu Comarcal del Maresme (Mataró). Exemple d'un museu comarcal amb un bon rendiment. El seu àmbit d'incidència és tota la comarca del Maresme.

Aquestes conclusions estan mediatitzades pel fet que la majoria de museus no porten un registre exhaustiu de visitants; si ho fessin, les dades empíriques amb les quals es treballa resultarien més fiables. No obstant això, el treball de camp dut a terme apunta com a vàlides les hipòtesis anteriors.

CRISTINA DIONIS I PIQUERO

Becària de la Secció Tècnica de Museus.